

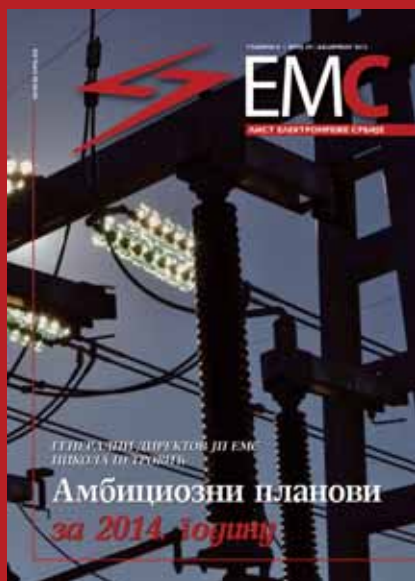
ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР ЈП ЕМС
НИКОЛА ПЕТРОВИЋ

Амбициозни планови за 2014. годину

*Срећне Божићне
и Новоїодишње
їразнике читљаоцима,
колеџама из ЕМС-а
и свим їријатељима
жели редакција листџа*

- 4-5 **ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР ЈП ЕМС НИКОЛА ПЕТРОВИЋ**
Новогодишње обраћање
- 6 **ТС 400 / 220 / 110 kV ЛЕСКОВАЦ 2**
Радови изведени у краћем року
- 7 **ТС 400 / 110 kV ВРАЊЕ 4**
Напредак пуном паром
- 9 **ТС 220 / 110 kV БЕОГРАД 3**
Комплетно реконструисана 110 kV поља
- 10 **ОСМОЧЛАНИ ТИМ „SGS БЕОГРАД“ У ЈП ЕМС**
Позитиван налаз сертификационе провере
- 11 **НАДЗОРНИ ОДБОР ЈП ЕМС**
Усвојени предлози споразума
- 13 **ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ**
Састанак са заинтересованим учесницима
- 21 **ХУМАНИТАРНА АКЦИЈА**
ЕМС донирао игралиште деци Калуђерице
- 25 **СИНДИКАТ ЕМС**
Новогодишња честитка
- 26-27 **ЕМС-ОВА АМБУЛАНТА**
Разлике између грипа и прехладе

издаје ЈП ЕМС
Београд, Кнеза Милоша 11

www.ems.rs

генерални директор:
Никола Петровић

одговорни уредник:
Милош Богићевић

редакција:
Предраг Батинић
Милдан Вујић

контакт:
(011) 3243 081
pr@ems.rs

припрема и штампа:
БИРОГРАФ СОМП д.о.о, Земун

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

658(497.11)(085.3)

ЕМС : Електромрежа Србије : лист
Електромреже Србије / одговорни
уредник Милош Богићевић.
- Год. 1, бр. 1 (сеп. 2005)- . - Београд
(Кнеза Милоша 11) : ЈП ЕМС, 2005-
(Земун : Бирограф комп). - 29 стр

Месечно. - Је наставак: Електроисток
ISSN 1452-3817 = ЕМС.
Електромрежа Србије
COBISS.SR-ID 128361740

Поштоване колеге и пријатељи,

Пре годину дана, када сам вам на страницама Листа ЕМС пожелео срећну нову 2013, изразио сам и уверење да ће се позитивни ефекти промена које је донело ново Пословодство убрзо и јасније осетити. Година је прошла и

одличан је тренутак да се осврнемо на урађено, видимо да ли су обећања испуњена и сагледамо шта нас све очекује у периоду који долази.

Циљ промена био је раскид са неким старим навикама које су спречавале ЕМС

да буде још успешнији, а наше запослене спутавале да у потпуности остваре своје потенцијале.

Свет око нас убрзано се мења, а ако желимо да одржимо корак, ми те промене морамо препознати, разумети и правилно реаговати. Вредан рад је неопходан, али више не и једини услов за добре резултате – непрестана едукација, унапређење вештина и овладавање технологијама незаобилазни су састојци „рецепта“ за успех. Успешна компанија мора бити добро организована, спремна да у сваком тренутку одговори на изазове, са стручним кадровима на свим нивоима који између себе ефикасно комуницирају.

Управо зато смо пуну пажњу посветили модернизацији пословних процеса и унапређењу организације. Реализована је нова систематизација којом су јасно дефинисане надлежности и обавезе и урађен је нови колективни уговор. Напредни пословно-информациони систем САП уведен је на свим нивоима, а нарочито смо поносни на имплементирани Интегрисани систем менаџмента ИМС (Integrated Management System).

И какви су резултати? Водећа светска компанија за контролу, верификацију, испитивање и сертификацију SGS доделила нам је три сертификата за годину дана, што је историјски подухват, а тиме се ЕМС и у организационом смислу сврстао у ред европских компанија

Трафостаница Београд 20, један од најзначајнијих инвестиционих пројеката у главном граду, после готово три деценије приводи се крају након што се у 2013-ој из реализованих 25 посто ушло у фазу значајне изграђености од преко 80 процената. Реч је о пројекту значајном за цео електроенергетски систем Србије, а посебно за Београд јер ће омогућити сигурну, поуздану и квалитетну испоруку електричне енергије у главном граду.

У потпуности су завршени грађевински радови на новој трафостаници Врање 4, подигнута је комплетна високонапонска опрема и монтиран је нов енергетски трансформатор. Почели смо од нуле у октобру 2012, а сада је готово завршен капитални енергетски

пројат чијим пуштањем у погон се, уз поуздано напајање електричном енергијом, стварају и услови за бржи привредни и економски развој југа Србије.

Развијамо пројекат Трансбалканске магистрале за пренос електричне енергије "Trans-Balkan Power Corridor", својеврсни високонапонски интерконективни аутопут. Због географског положаја наше земље, тим пројектом појачавају се транзитни капацитети регионалног и пан-европског коридора у правцима североисток – југозапад и исток-запад.

Успешно је стартовало и ефикасно функционише тржиште електричне енергије. Усвојени су закони који су значајни за пословање ЕМС-а, а у чијој изради смо активно учествовали. У сарадњи са Синдикатом успешно смо реализовали програм стимулативних одлазака у пензију.

Финансијски показатељи сведоче о значајно успешнијем пословању у односу на 2012. годину. У првих девет месеци пословања 2013. године ЈП ЕМС је ост-

партнером EPEX SPOT имплементирати све неопходне функције како би „дан-унапред“ тржиште електричне енергије почело да функционише у четвртм кварталу 2014. године.

- Извршити корпоративизацију предузећа – променити правну форму из

јавног предузећа у акционарско друштво са циљем постизања максималне ефикасности пословања.

- Успоставити функционалну платформу транспарентности за потребе развоја тржишта електричне енергије.

- Унапредити поступке прогнозе потрошње, како би средње дневно одступање прогнозиране потрошње

преносним системом и у складу са европском праксом и стандардима.

- Повећати проценат реализације плана набавке у 2014. години за 10 процената у односу на 2013. годину.

- Смањити ниво залиха у магацинима за 20 посто у 2014. години у односу

ЕМС се и у организационом смислу сврстао у ред европских компанија

Планови за 2014. годину још су амбициознији

варио позитиван бруто резултат пословања – добитак пре опорезивања у износу 864 милиона динара што је за 256 процената више у односу на остварени резултат у истом периоду претходне године, а за 181 посто више од планираног резултата за целу 2013. годину. Истовремено, нето добитак у прва три квартала 2013. године је за 208 посто већи од оствареног у периоду од јануара до септембра 2012.

Пре годину дана поставили смо високе циљеве и успели да их остваримо. Планови за 2014. још су амбициознији. Поред добро познатих општих циљева ЈП ЕМС, идентификовали смо и најзначајније посебне циљеве:

- Успоставити берзу електричне енергије која ће Србију учинити најважнијим енергетским чвориштем у региону и у сарадњи са стратешким

било мање од 3 посто у односу на измерене вредности.

- Обезбедити услове да, без непредвиђених околности, ниво губитака у преносном систему на годишњем нивоу буде испод 2.68 посто.

- Утврдити и имплементирати методологију управљања стратешким и развојним пројектима.

- Усвојити Стратегију управљања ризиком у ЈП ЕМС и развити систем управљања ризиком.

- Почети увођење најсавременијег система управљања, одржавања и експлоатације (Asset Management) трансформаторских станица, разводних постројења надземних водова и каблова ЈП ЕМС.

- Успоставити резервни Национални диспечерски центар са циљем унапређења поузданости управљања

на 2013, са циљем оптимизације нивоа залиха у магацинима.

- Применити методологију за вредновање задовољства корисника и успоставити позитиван тренд раста вредности индекса укупног задовољства корисника.

- Спровести разграничење објеката преносног система од објеката дистрибутивног система и преузимање заштитних ужади (OPGW) и оптичке мултиплексне опреме од ЈП ЕПС.

- Смањити просечну старост запослених испод 45 година и утврдити оптималан број извршилаца за свако радно место.

- Почети пројекат изградње уљног газдинства ЈП ЕМС у циљу унапређења управљања изолационим уљима.

- Обезбедити услове да укупан број повреда на раду у 2014. години не буде виши од просека из претходне три године.

Важно је нагласити да ће се ЕМС и у наредној години понашати као друштвено одговорно предузеће и наставити да помаже најугроженијим деловима становништва, али и деци, студентима, научним установама и спортским клубовима. Заштита животне средине и очување окружења за будуће нараштаје и даље ће бити наш приоритет.

Желим вам срећне новогодишње и божићне празнике и пуно здравља и успеха у 2014. години. Очекује нас много посла, али на то смо већ навикли. Када је реч о преносном систему и тржишту електричне енергије, Србија не треба да брине.

Радови изведени у краћем року

*Замена опреме
планована у овој
години завршена је у
року краћем за месец
дана од планираног*

Радови планирани за 2013. на трансформаторској станици 400/220/110 kV Лесковац 2, која има кључни значај за стабилност снабдевања електричном енергијом југа Србије и део је новог 400 kV енергетског коридора Ниш-Лесковац-граница Македоније, завршени су средином децембра и изведени су за време краће од планираног. Замењено је дванаест растављача и четири прекидача у четири ДВ поља.

- ТС Лесковац 2 је у претходној фази реконструкције подигнута на 400 kV, а сада се ради на укидању 220 kV нивоа како би на пролеће почело монтаже новог 400/110 kV енергетског трансформатора снаге 300 MVA. Због повећања струје кратког споја, а пре пуштања новог енергетског трансформатора под напон, неопходно је било заменити ВН опрему која није замењена

у току претходне фазе реконструкције ТС, - каже **Бранко Јакшић**, надзорни орган на ТС Лесковац 2 из Центра за инвестиције ЈП ЕМС.

Замена растављача и прекидача наставиће се у фебруару, а почетак радова на замени самог трансформатора и изради каде новог трансформатора се очекује у априлу 2014. године. Завршетак свих радова планиран је за август 2014. године.

Енергетски трансформатор и високонапонску опрему донирала је Европска унија. Радове на замени ВН опреме и уградњу новог трансформатора води Центар за инвестиције, а замену опреме врши ПД Електроисток-Изградња.

М. Б.

Напредак у електроенергетици

Грађевински радови у електроенергетици завршени као и половина електроинсталационих радова, а опрема је већ у потпуности испоручена

Упуном су јеку електроинсталациони радови на 400/110 kV Трансформаторској станици Врање 4. Сви радови се поштују, па је већ подигнута је комплетна 400 и 110 kV опрема - монтирани су растављачи, прекидачи, струјни и напонски трансформатори, као и одводници пренапона. Нови енергетски трансформатор 400/110 kV, снаге 300 MVA, у потпуности је испитан и монтиран и спреман је за пуштање под напон. Положени су командно-сигнални каблови у 400 и 110

kV разводним постројењима. Монтирани су ормани заштите управљања у релејним кућицама, чије испитивање и фабрички пријем су обавили ЕМС-ови стручњаци у погону ЕЛНОС БЛ у Батајници. Извршено је и испитивање SCADA система, као и ормана сопствене потрошње

који су испоручени у потпуности. Испоручена је и телекомуникациона опрема, као и цевне сабирнице. Решавање имовинско-правних питања за 110 и 35 kV прикључне далековода је у завршној је фази.

ТС Врање 4 је капитални енергетски пројекат чијим пуштањем у погон ће се, осим поузданог напајања електричном енергијом, омогућити и значајно бржи развој југа Србије. Вредност пројекта изградње ТС Врање 4 са припадајућим расплетом далековода 400 и 110 kV, процењена је на 19 милиона евра, већим делом финансиран је средствима Европске уније, а набавку проводне и спојне опреме, електроинсталационе радове и изградњу расплета 400 и 110 kV у близини ТС Врање 4 финансира и реализује ЈП ЕМС.

Електроинсталационе радове изводи ПД Електроисток-Изградња, а комплетан посао прати консултант делегације Европске уније.

М. Б.

Сопственим снагама поправили машину за обраду уља

Уређаји за обраду течних изолационих медија део су опреме неопходне за редовно одржавање високонапонске опреме пуњене изолационим уљем. Један такав времешан уређај, MICAFIL VH 060 за обраду минералног изолационог уља, налази се у

*Искусни оперативери
машине осмислили и
остварили један завидан
мини-пројекат*

Погону преноса Нови Сад у Србобрану. Помоћу њега успешно се врши филтрирање, дегазација и дехидрација уља још од 1978. године. После уочених недостатака у раду те машине, радници Одељења за одржавање високонапонске опреме, предложили су делимичну, али уједно и захтевну реконструкцију.

После идентификације проблема у раду и предочених проблема с којима су се сусрели, искусни оперативери машине за обраду уља **Остоја Михољчић** и **Ласло Форо**, уз сагласност шефа Службе за трафостанице **Милана Бизумића**, осмислили су и остварили један завидан мини-пројекат. Реконструкција је обухватала демонтажу и комплетан ремонт вакуум пумпи, замену грубих и финих филтера за уље, преглед, чишћење и замену вентила и црева за хлађење, замену заптивача и делимичну реконструкцију електро-ормара. Недостатак делова и немогућност набавке истих, а због ургентности и потребе да се уређај што пре оспособи, оперативерима је представљао изазов, те су били приморани на импровизацију у складу са својим вишегодишњим искуством. Складна мешавина стручности, заната и пожртвованости довела је машину за

обраду уља у функционално стање. Требало би нагласити да би таква поправка, да није била у режији тих радника, изискивала више хиљада евра, што

само указује на чињеницу да се с мало средстава и много искуства може постићи пун ефекат у раду.

Р. Е.

РДЦ БЕОГРАД

Нова динамичка синоптичка плоча

У Регионалном диспечерском центру Београд крајем октобра инсталирана је нова динамичка синоптичка плоча, чиме се побољшава квалитет надзора дела електроенергетског система Републике Србије.

Истоветне нове динамичке синоптичке плоче инсталиране су и у Регионалном диспечерском центру Ваљево и Регионалном диспечерском центру Крушевац.

Извршни директор за управљање и тржиште Илија Цвијетић са сарадницима

Осамнаестог децембра пуштена су у погон последња два комплетно реконструисана 110 kV поља E07 и E05, која су у функцији још од 1960 године, чиме је завршена потпуна реконструкција РП 110 kV.

Радови су обављени у склопу друге фазе реконструкције ТС Београд 3, у оквиру које је, осим РП 110 kV, планирана и комплетна замена високонапонске опреме у РП 220 kV, као и уређаја заштите и управљања.

Велики проблем у реконструкцији представљала је немогућност искључења целог РП 110 kV и РП 220 kV због велике важности објекта, тако да су сва искључења усаглашена у договору са Електродистрибуцијом Београд, Погеном Београд и Дирекцијом за управљање ЈП ЕМС-а.

У првој фази реконструкције ТС Београд 3, реконструисана је командна зграда, постројење сопствене потрошње, спољно осветљење и изграђене су кућице за смештај релејне заштите у РП 220 kV и РП 110 kV.

Током зиме радови ће се обављати у командној згради

ВН опрема за реконструкцију ТС Београд 3 набављена је из кредита ЕИБ пакет Б за РП 110 kV и пакет Ц за РП 220 kV.

Током зиме радови ће се обављати у командној згради где ће се радити на уградњи и повезивању новог постројења 10 kV, чиме ће се реконструкција сопствене потрошње на ТС Београд 3 завршити.

У 2014. години планира се завршетак комплетне реконструкције ТС Београд 3 чиме ће се унапредити поузданост и сигурност снабдевања потрошача. Планирана вредност целе инвестиције је 850.000.000 динара.

Радове на реконструкцији ТС Београд 3 води Центар за инвестиције ЈП ЕМС, извођач радова је ПД Електроисток - Изградња, а све пројекте урадио је ПД Електроисток - Пројектни биро. Све активности се обављају у сарадњи са Погоном Београд, Погоном Техника, Дирекцијом за управљање и ЕДБ.

М. Б.

Комплетно реконструисана 110 kV поља

Позитиван налаз сертификационе провере

Осмочлани тим проверача „SGS Београд“ је крајем новембра извршио тродневну сертификациону проверу IMS у ЈП ЕМС у односу на захтеве стандарда: Системи менаџмента квалитетом - SRPS ISO 9001:2008, Системи управљања заштитом животне средине - SRPS ISO 14001:2005 и Системи управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду - SRPS OHSAS 18001:2008.

Циљ сертификационе провере био је да се потврди да је ИМС у сагласности са свим захтевима провераних стан-

дарда, да је Предузеће ефективно имплементирало планиране системе менаџмента и да су системи менаџмента способни за постизање циљева проистеклих из Политике ИМС.

Тим проверача је закључио да организација има успостављен и одржаван систем менаџмента усаглашен са захтеви-

ма референтних стандарда и да показује способност да систематично достиже одговарајуће захтеве и остварује своју политику и циљеве.

Провера је извршена у деловима ЈП ЕМС на локацијама у Кнеза Милоша, Краљице Наталије, Ровињској, Војводе Степе, Јелене Ћетковић, ТС Београд 8 и ТС Београд 3 у Београду, као и у Погону подручја преносног система Крушевац.

У провери је учествовао велики број запослених ЈП ЕМС који су дали велики допринос позитивном утиску које чланови сертификационог тела носе из нашег предузећа.

Р. Е.

ИМС у ЈП ЕМС је постојано усаглашен са захтевима стандарда ИСО 9001, ИСО 14001 и ОHSAS 18001

ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА У САРАДЊИ СА ДИРЕКЦИЈОМ ЗА ПРЕНОС

Радионица о управљању ризицом

ЕМС-ов Самостални сектор за интерну ревизију, у сарадњи са руководиоцима Дирекције за пренос електричне енергије, организовао је Радионицу о управљању ризицом и изради регистра ризика ЈП Електромрежа Србије. Радионица је била намењена руководиоцима и представницима свих погона преноса.

Један од циљева нашег Јавног предузећа у следећој години је управо едукација о управљању ризицом и израда регистра и то у служби изузетно важног циља корпоративизације наше компаније. Због тога је разумљива изванредна сарадња представника погона у раду ове Радионице, - рекла је **Оливера Радовић**, руководилац Самосталног центра за интерну ревизију.

Р. Е.

Усвојени предлози споразума са операторима преносних система Бугарске и Хрватске

На четвртој редовној седници Надзорног одбора ЈП ЕМС, одржаној 9. децембра, донете су одлуке о усвајању предлога споразума између ЈП

дневне алокације на граници Хрватске и Србије и да се споразумом проширује квалитет услуга који се нуди свим учесницима на тржишту. Јанковић је

Донета и Одлука о отпремнини за стимулативни одлазак у старосну пензију

ЕМС и оператора преносних система Хрватске (ХОПС) и Бугарске (ЕАД) о поступку и начину расподеле права на коришћење прекограничних капацитета и приступу прекограничним преносним капацитетима за 2014. годину.

Директор Дирекције за послове тржишта електричне енергије **Владимир Јанковић** известио је присутне да се споразум између ТСО Србије и Хрватске први пут доноси и да је договорено да Хрватски оператор врши годишње и месечне аукције, а ЈП ЕМС унутардневне и дневне аукције капацитета. Он је посебно је истакао да се први пут уводе унутардневне и

присутне обавестио и да је договорено да Бугарски оператор врши годишње и месечне, а ЈП ЕМС дневне аукције. - ЈП

ЕМС је успео да заједничке алокације прекограничних капацитета договори са свим земљама из Европске уније, чиме је учињен још један корак у испуњавању обавеза из уговора о приступању Енергетској заједници којим смо преузели обавезу да испуњавамо све европске директиве из области енергетике у Србији, - додао је он.

Назорни одбор донео је и Одлуку о отпремнини за стимулативни одлазак у старосну пензију. Извршни директор за људске ресурсе **Кристина Бојовић** информисала је присутне да је суштина предлога у томе да се Предузеће подмлади и да се трошкови смање. Она је додала да је Влада одобрила ребаланс Годишњег програма пословања ЈП ЕМС којим је реализација програма омогућена, као и да је Синдикат био укључен у цео процес.

Седницу је водио председник НО **Драшко Марковић**, били су присутни чланови **Благоје Цонић**, **Винка Милановић**, **Лепосава Милић** и **Александра Наупарац**, као и генерални директор ЈП ЕМС **Никола Петровић**.

М. Б.

АЕРС дао сагласност на споразуме ЈП ЕМС

Савет Агенције за енергетику Републике Србије је на седници 13. децембра дао сагласност на Споразуме између ЈП ЕМС и оператора преносних система Бугарске и Хрватске о поступку и начину расподеле права коришћења прекограничних капацитета и приступу прекограничним преносним капацитетима за 2014. годину.

Савет Агенције је претходно, на седници одржаној 21. новембра, дао сагласност ЕМС-у на Правила за расподелу прекограничних преносних капацитета на границама регулационе области ЈП ЕМС за 2014. годину, као и сагласност на споразуме са операторима преносних система Мађарске (Mavir) и Румуније (Транселектрика) о поступку и начину расподеле права коришћења прекограничних капацитета и приступу прекограничним преносним капацитетима за 2014. годину.

Четврти међународни скуп диспечера

Четврти међународни скуп диспечера региона југоисточне Европе, у организацији ЈП ЕМС, одржан је у у октобру хотелу „Норцев“ на Фрушкој Гори. Састанку су присуствовали представници Оператора преносних система из Мађарске, Румуније, Бугарске, Македоније, Турске, Грчке, Албаније,

Црне Горе, Босне и Херцеговине, Хрватске и наравно, Србије.

Тај тип састанка дефинисан је ENTSO-E правилима и одржава се једном годишње. Скуп је био веома значајан за размену диспечерских искустава, упознавање са другим преносним системима и, што је најважније, лично упоз-

навање диспечера националних диспечерских центара.

На састанку су одржане кратке презентације свих ТСО-ва, те презентације значајне за рад диспечера. Са пажњом је испраћена презентација ЕМС-а и MAVIR-а у вези GCC (Grid Control Cooperation), а осталим учесницима нарочито су била занимљива мађарска искуства.

Ове године је први пут организован групни обилазак Националног диспечерског центра ЕМС-а у Војводе Степе. Ту је организована презентација ЕМС-овог ДТС (диспечер тренинг симулатора) и симулација рестурације преносног система Србије након распада.

Осим тога, учесницима је представљена иницијатива за организацију трећег регионалног центра у Београду на основу ENTSO-E пројекта CIMAS (Common Input Model Assessment Service), којим би се на нивоу континенталне Европе делимично централизовано организовала функција валидације, корекције и спајања планерских модела преносне мреже које у досадашњој пракси ТСО-ови размењују, а циљ је правремена припрема погона и повећање сигурности рада преносних мрежа континенталне Европе.

Осим радног дела организован је обилазак и упознавање са историјом Сремских Карловаца и обилазак Београда и музеја Николе Тесле.

М. Б.

ОБУКА СТРУЧЊАКА ЗА РЕЛЕЈНУ ЗАШТИТУ

АББ представио “Релион” серију уређаја

Компанија АББ је почетком децембра у просторијама ЈП ЕМС организовала специјалистичку обуку стручњака за релејну заштиту. Циљ те обуке је био да се стручњаци за релејну заштиту из ЕМС и електродистрибутивних предузећа детаљније упознају са актуелним АББ портфолиом уређаја за заштиту високонапонских и средње-напонских објеката.

Обуку је одржао стручњак за релејну заштиту, **Зоран Гајић**, менаџер за производе заштите и управљања у АББ у Вастерасу (Шведска). Обука је била изузетно посећена – присуствовало јој је више од 50 учесника из различитих погона, као и представници Електровојводине, ЕДБ, ПД Југоисток, “Електросрбије, ИЕД и ЕЛНОС БЛ. Присутнима су након завршене обуке уручени поклони и сертификати о присуству.

Обука је била организована у пет једнодневних сесија са следећим темама: дистантна заштита REL670/650, подужна диференцијална заштита RED670, заштита трансформатора RET670/650, заштита сабирница REB670 и REB500, управљање пољем REC670/650 и WAMS - RES670 PSGuard. Посебан фокус је при томе био на уређајима серије 650 која је својом функционалношћу, техничким карактеристикама, квалитетом и ценом преваходно намењена напонском нивоу 110kV.

Р. Е.

Састанак са заинтересованим учесницима

*Актуелне теме
привукле велики број
учесника*

Дирекција за послове тржишта електричне енергије је почетком децембра, у склопу припрема за наставак либерализације тржишта електричне енергије у Републици Србији, организовала састанак са заинтересованим учесницима. Састанак је изазвао велико интересовање и окупио више од 80 учесника, од чега најмање 30 представника страних компанија. Чињеница да је међу учесницима било представника свих лиценцираних делатности (снабдевача, произвођача и крајњих купаца) јасно говори о актуелности тема везаних за тржиште електричне енергије у енергетском сектору Републике Србије.

На састанку су кроз низ презентација обрађене области у којима се очекују промене у 2014. години. Отварање тржишта на средњем и ниском напону, од првог јануара 2014. године, изазива највеће интересовање код учесника на тржишту електричне енергије. Имајући то у виду, описан је процес промене снабдевача, односно састава балансне групе, у циљу

што боље припремљености свих учесника за промене које се очекују и ефикаснијег функционисања тржишта у начелу. У складу са међународним обавезама, настављен је процес организовања заједничких аукција за доделу прекограничних преносних капацитета. Након успешно организованих аукција са операторима Мађарског и Румунског преносног система у 2013. години, постигнут је договор о организовању заједничких аукција у 2014. години и на границама Србија-Бугарска и Србија-Хрватска. Овим се у потпуности уредила расподела капацитета

са земљама Европске уније. Представљена су побољшања у техничком смислу која се односе на имплементацију нових модула у систему за доделу прекограничних преносних капацитета (ДА-МАС систем), којима су аутоматизовани процеси трансфера капацитета и доделе права на коришћење унутардневних прекограничних преносних капацитета. Посебан део састанка посвећен је пријави дневних планова рада (scheduling process) којим се у потпуности подржавају претходно поменути процеси.

Р. Е.

У ЕМС-ОВОМ ПОГОНУ ПРЕНОСА БЕОГРАД

Вежба противпожарне заштите

У ЕМС-овом Погону преноса Београд крајем новембра одржана је вежба противпожарне заштите у сарадњи с представницима Ватрогасне бригаде Београда. Представници Ватрогасне бригаде главног града представили су противпожарне мере, предочили и презентирали правилан начин рада противпожарним апаратима, како би запослени знали да препознају исправну опрему и како би је, уколико буде потребно, правилно користили.

То је једна у низу вежби које Служба безбедности и заштите на раду организује због едукације запослених у свим пословним објектима и ЕМС-овим погонима преноса.

П. Б.

Расподела годишњих прекограничних преносних капацитета на границама регулационе области *Републике Србије за 2014. годину*

Тех.ознака границе/ смера	Период важења	АТС	Укупни захтевани капацитет (УЗК)	Укупни додељењи капацитет	Бр. учесн. који су поднели захтев	Бр. учесн. који су добили капацитет	Укупан број аукцијских понуда	Маргинална цена	Загушење
		MW	MW	MW				eur/MWh	ДА / НЕ
HURS1	01.01.-31.12.2014.	300	1172	300	28	12	92	0.51	ДА
RSHU1	01.01.-31.12.2014.	300	1465	300	27	11	102	0.43	ДА

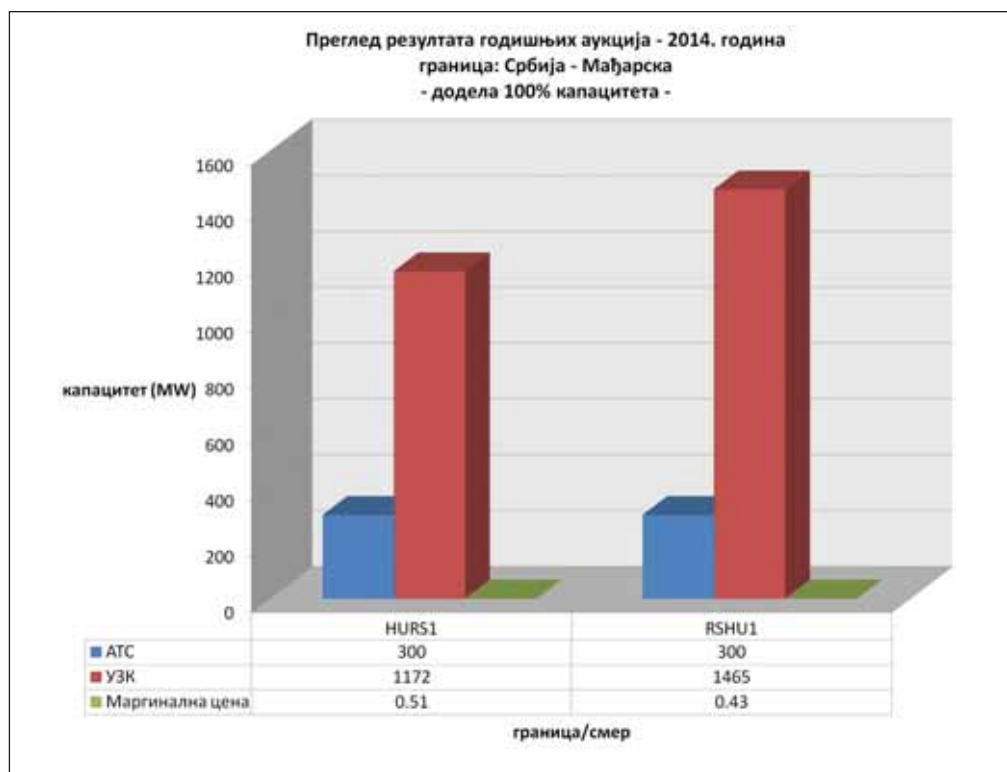
Резервациони потпериод		
Тех. ознака границе / смера	Резервациони потпериод	АТС
HURS1	01.09.-04.09.2014.	0
RSHU1	01.09.-04.09.2014.	0

Од 2014. године на границама регулационе области ЈП ЕМС се, поред границе са Мађарском, организују заједничке аукције и на границама са Бугарском и Хрватском. Оператори суседних преносних система ће организовати дугорочне (годишње и месечне) аукције, док ће ЈП ЕМС бити задужен за организовање дневних аукција.

Заједничке месечне аукције на граници Србија – Мађарска:

Годишње аукције за 2014. годину су одржане 26. новембра 2013. године. Укупно 24 компаније су учествовале на јануарским аукцијама и забележено је загушење у оба смера.

Резултати **заједничких годишњих аукција** на српско-мађарској граници за 2014. годину, приказани су у табели и на графику:

Детаљне информације о резултатима месечних заједничких аукција су објављене на званичном сајту ЈП ЕМС: <http://www.ems.rs/trziste-elektricne-energije/dodela-prekograncnih-kapaciteta/zajednicke-aukcije-madjarska/>.

Аукције за доделу 50% расположивог преносног капацитета:

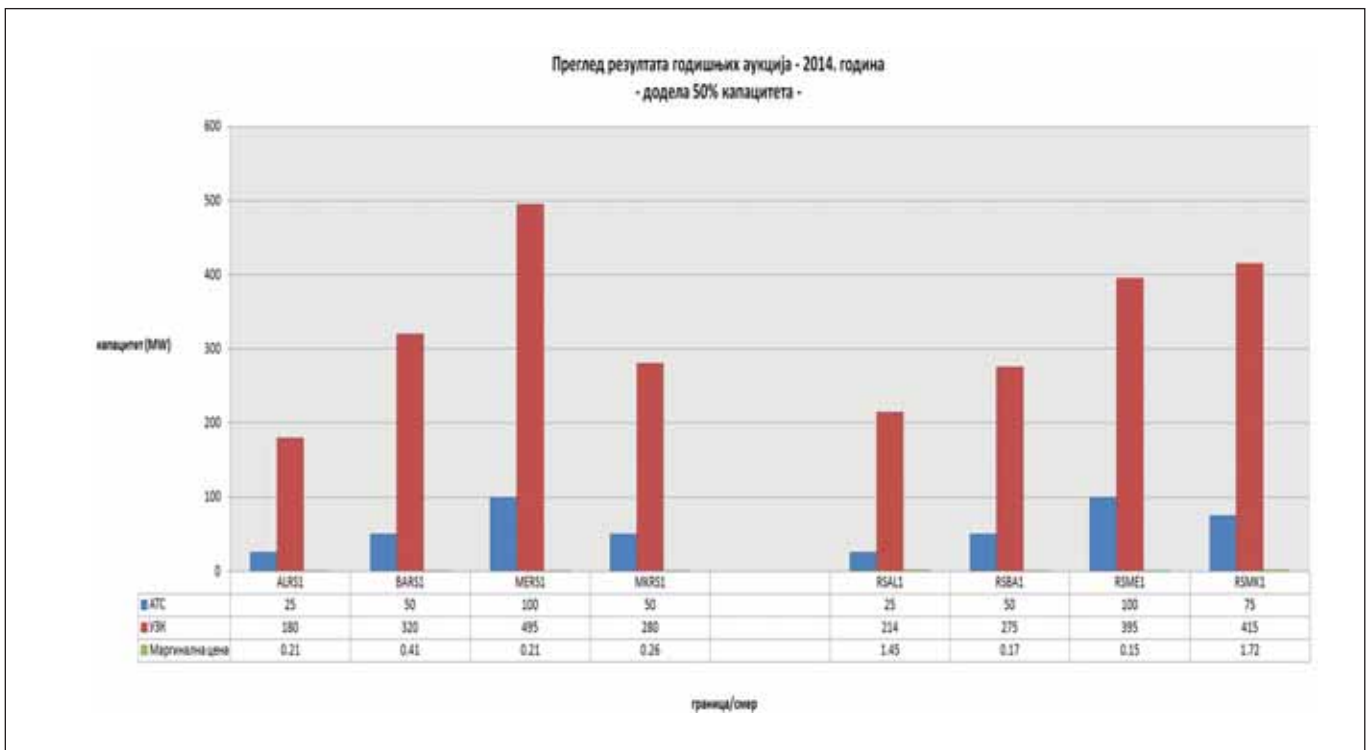
29. новембра 2013. године ЈП ЕМС је организовао доделу 50% расположивог преносног капацитета за 2014. годину.

Укупан број компанија које су учествовале на годишњим аукцијама је био 21.

На свим границама и смеровима укупни захтевани капацитет је био већи од понуђеног.

Резултати годишњих аукција за доделу 50% расположивог преносног капацитета за 2014. годину су приказани у табели и на графику:

Тех.ознака границе/ смера	Период важења	АТС	Укупни захтевани капацитет	Укупни додељени капацитет	Бр. учесн. који су поднели захтев	Бр. учесн. који су добили капацитет	Укупан број аукцијских понуда	Маргинална цена	Загушење
		MW	MW	MW				eur/MWh	ДА / НЕ
ALRS1	01.01.-31.12.2014.	25	180	25	12	4	30	0.21	ДА
BARS1	01.01.-31.12.2014.	50	320	49	15	6	43	0.41	ДА
MERS1	01.01.-31.12.2014.	100	495	98	15	7	49	0.21	ДА
MKRS1	01.01.-31.12.2014.	50	280	49	13	5	42	0.26	ДА
RSAL1	01.01.-31.12.2014.	25	214	25	14	4	38	1.45	ДА
RSBA1	01.01.-31.12.2014.	50	275	50	13	4	36	0.17	ДА
RSME1	01.01.-31.12.2014.	100	395	100	15	7	39	0.15	ДА
RSMK1	01.01.-31.12.2014.	75	415	75	17	7	59	1.72	ДА

Детаљне информације о резултатима месечних аукција су објављене на званичном сајту ЈП ЕМС:

<http://www.ems.rs/trziste-elektricne-energije/dodela-prekograncnih-kapaciteta/aukcije-za-dodelu-50-kapaciteta/>

Никола Тошић, дипл.инж.ел. - мастер

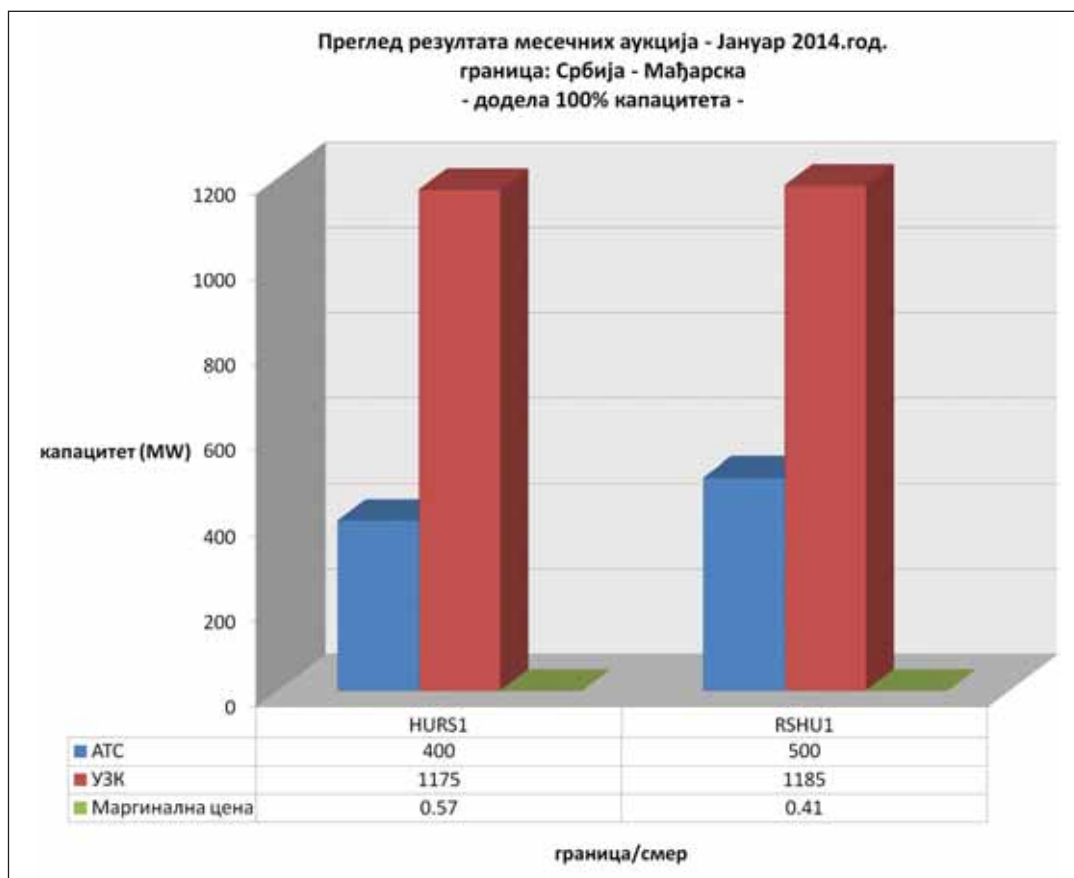
Расподела прекограничних преносних капацитета на границама регулационе области *Републике Србије за Јануар 2014. године*

Заједничке месечне аукције на граници Србија – Мађарска:

Заједничке месечне аукције за месец јануар 2014. године су одржане 10. децембра 2013. године. Укупно 24 компаније су учествовале на јануарским аукцијама и забележено је загушење у оба смера.

Резултати **заједничких месечних аукција** на српско-мађарској граници за јануар 2014. године, приказани су у табели и на графику:

Тех.ознака границе/ смера	Период важења	АТС	Укупни захтевани капацитет (УЗК)	Укупни додељени капацитет	Бр. учесн. који су поднели захтев	Бр. учесн. који су добили капацитет	Укупан број аукцијских понуда	Маргинална цена	Загушење
		MW	MW	MW				eur/MWh	ДА / НЕ
HURS1	01.01.-31.01.2014.	400	1175	399	21	9	64	0.57	ДА
RSHU1	01.01.-31.01.2014.	500	1185	500	20	13	72	0.41	ДА

Детаљне информације о резултатима месечних заједничких аукција су објављене на званичном сајту ЈП ЕМС:
<http://www.ems.rs/trziste-elektricne-energije/dodela-prekograncnih-kapaciteta/zajednicke-aukcije-madjarska/>.

Аукције за доделу 50% расположивог преносног капацитета:

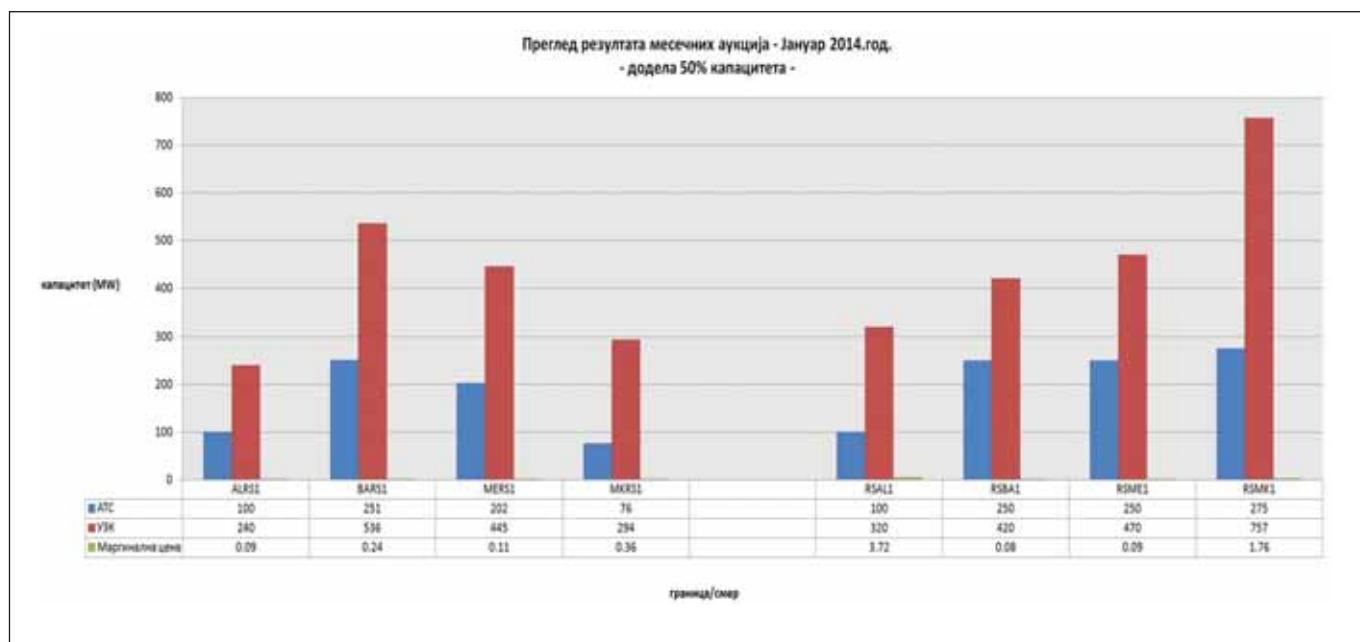
11. децембра 2013. године ЈП ЕМС је организовао доделу 50% расположивог преносног капацитета за месец јануар 2014. године.

Укупан број компанија које су учествовале на новембарским месечним аукцијама је био 23.

На свим границама и смеровима укупни захтевани капацитет је био већи од понуђеног.

Резултати **месечних аукција за доделу 50% расположивог преносног капацитета** за јануар 2014. године су приказани у табели и на графику:

Тех.ознака границе/ смера	Период важења	АТС	Укупни захтевани капацитет	Укупни додељени капацитет	Бр. учесн. који су поднели захтев	Бр. учесн. који су добили капацитет	Укупан број аукцијских понуда	Маргинална цена	Загушење
		MW	MW	MW				eur/MWh	ДА / НЕ
ALRS1	01.01.-31.01.2014.	100	240	100	9	4	20	0.09	ДА
BARS1	01.01.-31.01.2014.	251	536	251	16	10	50	0.24	ДА
MERS1	01.01.-31.01.2014.	202	445	201	12	7	38	0.11	ДА
MKRS1	01.01.-31.01.2014.	76	294	76	11	2	28	0.36	ДА
RSAL1	01.01.-31.01.2014.	100	320	100	11	3	28	3.72	ДА
RSBA1	01.01.-31.01.2014.	250	420	249	13	8	33	0.08	ДА
RSME1	01.01.-31.01.2014.	250	470	250	15	9	41	0.09	ДА
RSMK1	01.01.-31.01.2014.	275	757	275	17	7	55	1.76	ДА

Детаљне информације о резултатима месечних аукција су објављене на званичном сајту ЈП ЕМС:
<http://www.ems.rs/trziste-elektricne-energije/dodela-prekogranicnih-kapaciteta/aukcije-za-dodelu-50-kapaciteta/>

Дневне аукције на граници Србија - Румунија:

Резултати дневних аукција на граници Србија – Румунија су објављени на званичном сајту ЈП ЕМС:
<http://www.ems.rs/trziste-elektricne-energije/dodela-prekogranicnih-kapaciteta/zajednicke-aukcije-rumunija/>

Никола Тошић, дип.инж.ел. - мастер

Покренута Јавна консултација

Са редовним освежавањем новим подацима и годишњим издањима, тај План имплементације је адаптивна средство које представља дугорочну визију о новим оперативним и планским изазовима који проистичу из актуелне промене парадигме која се догађа у читавом енергетском сектору.

Упоредо са ENTSO-E Планом имплементације истраживачких и развојних пројеката за период 2015-2017, План имплементације Европске иницијативе о електромережама за 2015-2017. је такође предмет јавних консултација.

Мисија Европске иницијативе о електромережама је да створи одговарајућу европску мрежу како би се остварили циљеви европске енергетске политике. Она представља једну од Европских индустријских иницијатива у складу са Стратешким планом развоја енергетских технологија. Европска иницијатива о електромережама односи се на истраживачке и развојне активности како у делатности преноса електричне енергије, тако и у делатности дистрибуције електричне енергије. Допринос ENTSO-E је у дефинисању оног дела истраживања и развоја који се односи на делатност преноса. Будући приоритети оператора преносних система у области истраживања и развоја дефинишу се на конзистентан начин, како за ENTSO-E План имплементације пројеката у области истраживања и развоја, тако и за План имплементације европске иницијативе о електромережама. Стога ће коментари приспели у вези активности оператора преносних система у области истраживања и развоја бити узети у обзир приликом разматрања на који начин унапредити оба документа.

ENTSO-E је крајем новембра покренуо јавну консултацију о ENTSO-E нацрту Плана за имплементацију истраживачких и развојних пројеката за период 2015-2017.

ENTSO-E План имплементације истраживачких и развојних пројеката (ENTSO-E R&D Implementation Plan) садржи практичне појединости о имплементацији и даје приказ активности за период од три године у области истраживања и развоја, као што је утврђено у ENTSO-E Мапи пута за област истраживања и развоја за период 2013-2022. План имплементације се бави аспектима преноса и односи се на ланац истраживања и развоја од примењеног истраживања до демонстрације и имплементације пројеката. Тесном сарадњом и разменом знања из области истраживања и развоја и инвестирањем, оператори преносних система, партнери и кључне заинтересоване стране моћи ће да остваре кључне фазе и постигну максималне резултате.

Објављивање ENTSO-E Плана имплементације истраживачких и развој-

них пројеката за период 2015 -2017. је планирано за јануар 2014.

Све заинтересоване стране могу да учествују у консултацијама, као и произвођачи, сектори обновљивих извора енергије и производње електричне енергије, оператори дистрибутивних система, регулатори и истраживачки институти.

ENTSO-E е на основу Уредбе (ЕС) 714/2009 и Упутства ЕС/72/09 овлашћен да донесе документ који пружа далекосежну визију за област истраживања и развоја које спроводи ENTSO-E и његови чланови-оператори преносних система. У децембру 2012, ENTSO-E је објавио прво издање Плана имплементације за период 2014-2016. заједно са Мапом пута за област истраживања и развоја за период 2013-2022. године. ENTSO-E сада објављује План имплементације за период 2015 -2017, који садржи детаљне податке о пројектима истраживања и развоја планираним за 2015. годину уз приказ предложених пројеката за 2016. и 2017. годину.

Средином децембра, у просторијама пословне зграде ЈП ЕМС у Кнеза Милоша, генерални директор **Никола Петровић**, заменик генералног директора **Александра Наупарац** и извршни директори нашег Предузећа били су домаћини новинарима бројних београдских редакција. Циљ окупљања био је да се у опуштеној и пријатељској атмосфери представници медија боље упознају са пословањем и успесима Електромреже Србије.

- Сматрамо да резултати које смо постигли заслужују да се непрестано наглашавају јер представљају доказ да у Србији појам „јавно предузеће“ не мора бити синоним за дугове, неорганизованост и ненаменско трошење средстава. Добра организација, вредан рад и стручност рецепт су за успех. Јавност Србије треба да буде свесна да је и у нашој земљи могуће да државно предузеће послује по светским принципима, - истакао је Никола Петровић.

Присутни новинари највише интересовања су показали за успостављање регионалне берзе електричне енергије, које нас очекује у 2014. години.

- Већина посла већ је завршена и берза је спремна да почне да ради

следеће године. Партнер у формирању берзе струје биће француска фирма "Ерех spot". Очекујемо да ће први клијенти берзе бити Црна Гора,

Македонија и Република Српска – информисао је генерални директор представнике медија.

М. Б.

ДЕВЕТИ МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ ЕНЕРГЕТИКЕ

ЕМС представио важне пројекте

Девети Међународни сајам енергетике одржан је у Београду од средином октобра. ЈП Електромрежа Србије је

другог дана сајма представила неке од својих најважнијих пројеката. Извршни директор за управљање и тржиште

Илија Цвијетић говорио је о улози ЈП ЕМС на тржишту електричне енергије, извршни директор за инвестиције и стратегију **Јелена Матејић** представила је пројекат изградње ТС Београд 20, а руководилац Службе за припрему трафостаница у Центру за инвестиције **Надица Стојановић** упознала је присутне са значајем и динамиком изградње ТС Врање 4.

О укупним резултатима ЈП ЕМС у претходних годину дана говорио је генерални директор ЈП ЕМС **Никола Петровић**. „Електромрежа Србије је у протеклом периоду пословала успешно и солвентно, још једном доказавши да статус једног од најуспешнијих предузећа у земљи и региону није стечен случајно, већ је резултат вредног рада, стручности, професионализма и одговорног односа запослених“ – истакао је директор Петровић.

М. Б.

Инвестицијама у енергетици до веће запослености у неразвијеним општинама

Министар енергетике, развоја и заштите животне средине, проф. др Зорана Михајловић, изјавила је средином децембра да је Министарство окренуто отварању нових радних места у неразвијеним општинама Србије, што потврђују и планови за изградњу термоелектране и рудника Штаваљ и реверз-ибилне хидроелектране Бистрица.

Она је учествујући на конференцији “Програм одрживог развоја недовољно развијених подручја у Републици Србији 2014-2020. године”, коју је организовала Канцеларија за одрживи развој недовољно развијених подручја, рекла да ће реализација ових пројеката успелити десетине хиљада људи.

Могућност за развој неразвијених општина у Србији, у којима је највећи проблем висока стопа незапослености, представљају и улагања у обновљиве изворе енергије, рекла је Михајловић, наводећи као пример да ће ветропаркови укупне снаге око 350 мегавата, у чију ће изградњу бити уложено око 500 милиона евра, бити смештени пре свега у недовољно развијеним општинама, каквих је 46 у Србији. У овој групи општина градиће се и 73 мале хидроелектране за које су додељене локације на јавном позиву,

напоменула је министар, најављујући ускоро расписивање новог јавног позива у двадесетак општина у Србији.

Она је подсетила да су као помоћ социјално угроженом становништву, још 1. априла уведене олакшице за плаћање потрошене струје и гаса, које су касније проширене и на грејање. Ту могућност искористило је, међутим, тек око 70.000 грађана, од очекиваних више од 300.000. Разлог томе није то што се у Србији смањило број социјално угрожених, па је због тога потребно да центри за социјални рад и електродистрибуције интензивније раде са потрошачима како би

што већи број грађана био обухваћен олакшицама, истакла је министар.

Као главну препреку за бржи развој неразвијених општина у Србији, Михајловић је навела слабу комуникацију и координацију између локалних самоуправа, инвеститора и државе. Уз оцену да јавно-приватна партнерства нису довољно искоришћена да се привуку улагања у неразвијене општине, министар је упутила позив инвеститорима да улажу у повећање енергетске ефикасности и искоришћење биомасе.

извор: МЕРЗ

ЕНЕРГЕТСКА ЗАЈЕДНИЦА

Бранислав Прелевић председник регулаторног одбора

Председник Регулаторне енергетске агенције (РАЕ) Црне Горе **Бранислав Прелевић** изабран је 11. децембра у Атини за председника Регулаторног одбора Енергетске заједнице (ЕСРВ), једне од три институције Енергетске заједнице.

Регулаторни одбор је основан потписивањем Уговора о Енергетској заједници октобра 2005. у Атини, којим су и тржишта енергије Југоисточне Европе постала интегрални део унутрашњег тржишта енергије Европске уније. ЕСРВ има мисију успостављања чврстих веза између регулаторних тела западног Балкана, ангажује се на решавању евентуалних спорова у прекограничној трговини паневропског тржишта енергије, а по добијању овлашћења од Министарског Савета може доносити одлуке које су правно обавезујуће за потписнице Уговора.

извор: АЕРС

ЕМС донирао игралиште деци Калуђерице

Генерални директор Јавног предузећа Електромрежа Србије **Никола Петровић** и председник Скупштине општине Гроцка **Зоран Марков** свечано су 18. новембра отворили новоизграђено дечје игралиште у центру Калуђерице.

Уз присуство малишана из предшколске утанове „Лане“ и ђака Основне школе „Алекса Шантић“ из Калуђерице, који су својим цртежима улепшали околни бетонски зид, одржан је богат забавни програм уз поклоне најмлађима којима је овај парк и намењен.

„Живимо у времену у коме родитељи све мање времена проводе са својом децом, а деца све мање времена проводе у игри и физичкој активности. Ово игралиште је наш скромни допринос да се таква слика полако промени у корист квалитетног живота српске породице. Надамо се да ће тренуци које ће деца Калуђерице провести на овом простору са својим вршњацима и родитељима, бити неке од најлепших успомена њиховог детињства.“ – истакао је генерални директор Електромреже Србије Никола Петровић, уз апел деци да сачувају парк за генерације које долазе.

Радови на том значајном пројекту трајали су месец дана у различитим фазама: од припреме терена до постављања нових справа, класкалица и љулашки, као и ограде око игралишта. На већем делу површине постављена је и посебна подлога од гуме, а све у циљу повећања безбедности деце.

Први уређени дечји парк у Калуђерици део је свеобухватног програма друштвене одговорности ЕМС-а. Као предузеће које препознаје и реагује на потребе локалне заједнице, ЈП Електромрежа Србије уложила је значајна средства како би најмлађим житељима Калуђерице обезбедила простор за безбедну игру и забаву.

Р. Е

– Надамо се да ће тренуци које ће деца Калуђерице провести на овом простору бити неке од најлепших успомена њиховог детињства – истакао је генерални директор ЈП ЕМС Никола Петровић

Конгрес студената технике јужне Европе

Рад током Конгреса био је ограничен кроз тренинге, сесије размене искустава (sharing sessions) и кроз дискусионе групе. Тренинге су држали искусни чланови BEST-а, а циљ је било унапређење социјалних вештина. На сесијама размене искустава и дискусионих група се говорило о актуелним темама студенског живота на универзитетима у јужној Европи.

- Учесници конгреса су разменили искуства, приче и знања са својих универзитета кроз сесије истраживања тржишта, XP (људски ресурси) и укључивања у рад на интернационалном нивоу. Уз то, одржане су сесије намењене члановима BEST-а за припрему предстојеће интернационалне скупштине тог удружења. Студенти су имали прилику да се кроз интерактивне радионице међусобно упознају, представе своју земљу и културу и да науче нешто више о земљи домаћина догађаја, начину живота, језику и култури. Сви учесници су испуњени позитивним утисцима напустили нашу земљу, - рекао је главни организатор, Марко Васиљевић, још једном исказујући захвалност Електромрежи Србије на подршци том пројекту.

М. Богићевић

Четвородневни Конгрес студената технике Јужне Европе, у организацији Удружења студената технике Европе - BEST (Board of European Students of Technology) из Новог Сада и под покровитељством ЈП ЕМС, одржан је средином октобра у Новом Саду. Конгрес је окупио 60 учесника – студената из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Румуније, Мађарске, Турске и Србије.

- Догађај смо организовали уз помоћ тренера и представника интернационалних тимова из Шпаније, Грчке, Румуније, Мађарске и Србије и 10 наших чланова из Новог Сада, који су се потрудили да читав догађај буде на највишем нивоу до сада. Пројекат је од великог значаја како за Новосадски Универзитет, тако и за град Нови Сад и Србију, јер је интернационалног карактера, - истиче главни организатор, **Марко Васиљевић** из удружења BEST.

Основни циљ сусрета било је било упознавање студената, разбијање националних и културолошких баријера и побољшање комуникације на енглеском језику и сарање између студената са различитих универзитета Јужне Европе. Током конгреса, учесници су се састајали са својим колегама,

размењивали мишљења, знања и искуства, обучавали се у областима социјалних вештина, развијали нове идеје и планирали будуће заједничке међународне пројекте.

- У исто време, мотивисали су се за рад у волонтерским организацијама, научили много о нашој организацији и, из прве руке, увидели предности рада на интернационалним пројектима, - истиче Васиљевић.

Одржани тренинзи

- Ефикасна комуникација – на који начин и како комуницирати са члановима тима
- Организационе вештине – расподела времена и људи
- Управљање пројектима – како се успешно воде пројекти
- Feedback – давање повратних информација и мишљења о одређеној теми, раду, основна правила успешне комуникације
- Мотивација – како најбоље мотивисати људе у обављању својих задатака
- Делегација – распоређивање послова на чланове тима,
- Рад у тиму – каква је динамика једног тима, која је разлика између тима и обичне групе људи
- BEST Идентитет – визија, мисија, вредности, позиција и активности BEST -а
- Менаџмент и трансфер знања – како управљати знањем и како га на најефикаснији начин преносити са особе на особу, зашто је пренос знања важан
- Case Study – интерактивна сесија у оквиру које се учесницима пружа могућност да се кроз различите задатке упознају са радом различитих комитета у BEST -у
- Радионице – развијање одређених аспеката Локалне BEST групе уз помоћ делегата из различитих комитета у оквиру BEST -а.

Одржан „Велики јесењи турнир“, у малом фудбалу

П од покровитељством ЈП Електромрежа Србије на терену основне школе Никола Тесла у Врчину почетком новембра одржан је „Велики јесењи турнир“ у малом фудбалу за ученике 7. и 8. разреда основних школа са територије Општине Гроцка.

Турнир, организован у сарадњи са представницима Општине Гроцка, окупио је шест тимова из Умчара, Винче, Калуђерице, Врчина и Бегаљице. Уз подршку својих вршњака са трибина као и мештана Врчина, такмичари су показали велику срчаност и жељу за победом. У напетом и до краја неизвесном финалу победили су ученици ОШ „Алекса Шантић“ из Калуђерице, друго место је заузео тим ОШ „Никола Тесла“ из Винче док је треће припало ученицима ОШ „Милоје Васић“ из Бегаљице.

За тимове који су заузели прва три места, као и све учеснике овог турнира, ЈП ЕМС припремила је вредне награде – лаптопове као и фудбалске лопте.

„ЈП Електромрежа Србије, као друштвено-одговорна компанија, посебну пажњу посвећује младима. Овај турнир, као један од низа активности које планирамо на територији Општине

Такмичари су показали велику срчаност и жељу за победом

Гроцка, подстицај је и образовању и спорту, подједнако важним за развој младих“, - саопштено је тим поводом из ЈП ЕМС.

Р. Е.

Седма Скупштина *СЕМС и пројекат ССФ*

Десетог децембра, на Међународни дан људских права, одржана је седма редовна Скупштина Синдиката ЕМС. На позив председника Синдиката ЕМС делу седме седнице присуствовала је **Александра Наупарац**, заменик генералног директора Јавног предузећа Електроурежа Србије. Она је изразила своје задовољство успешном пословном годином за наше Предузеће и великим обимом посла обављеним у отежавајућим условима светске економске кризе и захвалила се свим запосленима који су томе допринели. Одговорила је на неколико питања синдикалних повереника, обећавајући ефикасна решења (превентивни лекарски прегледи за све запослене, побољшање стања возног парка - приоритетно за ДВ екипе и расподела капацитета за рекреативни одмор запослених).

Главна тачка дневног реда седме Скупштине Синдиката ЕМС - протест због најављених антирадничких закона, одржана је на улицама Београда. Неколико хиљада чланова Српског синдикалног фронта, студентских покрета, невладиних организација и грађана који подржавају активности овог новооснованог радничког фронта, обележило је Међународни дан људских

Главна тачка дневног реда одржана на улицама Београда

права протестном шетњом улицама Београда, захтевајући повлачење предложених измена закона о раду и штрајку. Учесници митинга су прошетали од цркве Светог Марка према Дому народне Скупштине где се одржао краћи

перформанс који симболично осликава стање у српском друштву. Пред зградом Скупштине Србије окупљенима се обратио народни посланик **Жарко Кораћ**. Колона се затим упутила улицом Кнеза Милоша ка згради Владе Србије, а на углу са улицом Краљице Наталије направљена је бакљада. Пред зградом Владе у Немањиној 11, челници ССФ, **Жељко Веселиновић** из Слоге, **Ивица Цветановић** из Конфедерације, **Драган Матић** из Индустијског синдиката и **Глишо Видовић** из Синдиката Српске полиције, обратили су се присутнима и поручили да измене закона о раду и штрајку неће проћи и истевремено затражили укључивање ССФ у преговоре. Социјално одговорна власт, која се залаже за социјалну правду, треба да штити достигнути ниво права радника и да ствара услове да се радници изборе за пристојане зараде и достојанствен рад и живот, а не да доноси законе којима се обесмишљавају колективни уговори и умањују стечена права радника, противно ратификованим међународним конвенцијама МОР и Социјалној повељи Европске Уније. На Оснивачу је да обезбеди механизме за успостављање најширег социјалног и друштвеног дијалога, уз учешће свих значајних друштвених чинилаца, у циљу стварања амбијента за реализацију кључног уставног начела - да Србија буде држава социјалне правде или да игнорисањем провоцира социјалне сукобе.

Р. Е.

РЕШЕЊЕ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ Одобрен ребаланс Годишњег програма пословања ЈП ЕМС

Влада Републике Србије је на 115. седници одржаној 4. децембра 2013. године донела Решење 05 Број: 023-9349/2013, о давању сагласности на Годишњи програм о изменама и допунама Годишњег програма пословања Јавног предузећа „Електроурежа Србије“ за 2013. годину, који је донео Управни одбор Јавног предузећа „Електроурежа Србије“ Београд на седници од 20. септембра 2013. године. Тим актом је омогућено да се по Колективном уговору о изменама и допунама Колективног уговора за Јавно предузеће Електроурежа Србије реализује стимулативно право запослених који имају услов за пензију, на отпремнину у висини од минимум три зараде остварене за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина или у висини од минимум три просечне зараде по запосленом код послодавца, ако је то повољније, у складу са расположивим средствима из ребалансираног годишњег Програма пословања ЈП ЕМС за 2013. годину.

Р. Е.

Новогодишња честитка *Синдиката ЕМС*

Синдикат ЕМС је у протеклој години био изузетно активан: учествовао је у припреми, изради и закључивању новог Колективног уговора и континуирано контролисао његово спровођење, у сталном социјалном дијалогу са Послодавцем и по потреби са Оснивачем, пружао правну заштиту члановима, благовремено и адекватно информисао чланство, учествовао у доношењу и спровођењу програма за превенцију радне инвалидности, рехабилитацију и рекреативни одмор запослених, активностима Спортске секције ЈП ЕМС и организацији многих радних, хуманитарних, донаторских, едукативних, туристичких, културних и других манифестација.

Јавно предузеће „Електро mreжа Србије” је једно од ретких које, поред отежаних привредних услова и кризе, постиже позитиван салдо у укупном пословању. Дobar менаџмент, одлични пословни резултати и партнерски однос између овлашћених представника Послодавца и Синдиката, омогућили су одржавање зарада на подношљивом нивоу, редовност исплата и бонусе који су зарађени ванредним напрезањима запослених. У условима економске кризе, ограничене и строго контролисане масе за зараде, пронађени су начини реализације већине синдикалних захтева.

У циљу јачања и саборности синдикалног покрета основан је Српски синдикални фронт. После дугогодишње

тенденције фрагментације синдиката и разједињености синдикалних централа, као највеће сметње у одбрани радничких интереса, оснивањем Српског синдикалног фронта начињен је мали корак у супротном смеру, са идејом да се оствари минималан договор о заједничком наступу у спречавању доношења антирадничких и антиевропских измена Закона о раду.

Члановима Синдиката ЕМС, свим запосленима и њиховим породицама, срећан Божић и да нам Нова - 2014. година свима донесе много личне и породичне среће, здравља, успеха, напретка и такав Закон о раду који ће нам омогућити достојанствен рад и праведнију расподелу терета транзиције.

Разлике између грипа и прехладе

Већина људи зна да прехлада и грип нису исте болести, да имају сличне симптоме, али не знају сви и да их разликују. Из тог разлога, изнећемо преглед основних разлика између „обичне“ прехладе и грипа, као и неколико савета како себи да се помогне када се оболели од грипа.

ПРЕХЛАДА (COMMON COLD)

„Обична“ прехлада је акутна вирусна упала слузокоже носа – ринитис, која понекад захвата и ждрело. То је врло блага болест јер је не прати јако висока температура, а карактерише се најчешће цурењем или запушеношћу носа, кијањем и осећајем гребанга и сувоће грла. Јавља се и код младих и код старијих особа, сусреће се током целе године, али је знатно чешћа зими због слабије отпорности респираторних путева, чешћих и ближих међуљудских контаката, али и због непроветравања просторија.

Инкубација је кратка, износи од једног до три дана. Болест има благ ток, а поред већ поменутих симптома, понекад могу да се јаве пецкање у очима, умерена главобоља и благ надражајни кашаљ који настаје због сливања бистрог секрета из носа низ грло. Прехлада је најчешће „самоизлечива“ болест и траје од четири до седам дана, лабораторијски налази су добри, а компликације су врло ретке.

„Обична“ прехлада никада не треба да се лечи антибиотицима јер је најчешће вирусне природе. Прехлада се лечи тако што лечимо њене симптоме (симптоматско лечење). Ретко треба узимати лекове за снижавање температуре (антипиретике) јер скоро никада не прелази 38°C. Потребно је узимати већу количину течности (чајеви, лимунда, мултивитамински напитци...), обавезно капи за нос и не излагати се тежем физичком напору. Антибиотици се користе уколико дође до бактеријских компликација, као што су упале грла, средњег уха или синуса.

Прехлада је најчесталија болест модерног човека и њу, по правилу, није могуће спречити, а специфична антивирусна заштита не постоји.

ГРИП (INFLUENTIA)

Грип или инфлуенца је заразна болест респираторних путева коју изазива вирус инфлуенце (најчешће два

СИМПТОМИ И ЗНАЦИ	ПРЕХЛАДА	ГРИП
Почетак болести	Постепено	Веома нагло
Температура	Нормална или повишена	Висока
Запушеност или цурење носа	Увек	Понекад
Болови у мишићима	Ретко	Врло често
Главобоља	Ретко	Врло често
Умор и малаксалост	Ретко	Врло често
Кашаљ	Одсутан или веома благ	Надражајни и упоран
Компликације	Врло ретке	Честе
Спреченост за рад	Ретка	Честа

типа: А и Б). То је капљична инфекција, која се преноси приликом кијања или кашљања, али и индиректним контактом преко заражених предмета. Јавља се најчешће у зимским месецима у облику мањих или већих епидемија. Инкубација траје од једног до пет дана, а заразни период пет до седам дана од појаве симптома.

Клиничка слика грипа је знатно тежа од „обичне“ прехладе. Грип почиње нагло са појавом општих и специфичних симптома: висока температура (изнад 38°C), језа, дрхтавица, болови у мишићима и зглобовима, главобоља, кијање, цурење носа, гушобоља, надражајни кашаљ, општа слабост и малаксалост.

Грип је обично краткога века и траје од седам до десет дана и не оставља никакве последице, али у неким случајевима може да дође и до тежих компликација услед интензивног ширења вируса по телу (примарна упала плућа – са веома неизвесним исходом) или због секундарне бактеријске инфекције (упала плућа, уха или синуса). Иако компликације могу да се јаве код сваке особе, оне се ипак знатно чешће јављају код старијих особа и оних који болују од хроничних обољења (срчаних, респираторних, бубрежних и шећерне болести), као и код особа са поремећеним – ослабљеним имунолошким системом

(малигне болести, ХИВ позитивни, трансплантиране).

Лечење грипа је симптоматско, а то подразумева поступке за ублажавање и отклањање појединих симптома болести и слично је лечењу „обичне“ прехладе (аналгетици, антипиретици, лекови за смиривање кашља и обавезан унос доста течности). Антибиотици се користе само у случају постојања секундарне бактеријске упале синуса, грла или плућа.

Од грипа можемо да се заштитимо на неколико начина: Проветравати просторије у којима се живи и ради, редовно и учестало прати руке, покривати уста и нос приликом кијања и кашљања, и избегавати веће скупове и возњу јавним превозом. Најбољи вид заштите од грипа је активна имунизација тј. сезонска вакцинација мртвом вакцином против грипа. Она се спроводи једном дозом у мишић надлактице и посебно се препоручује особама старијим од 65 година и онима који болују од хроничних и имунокомпромисованих обољења, а спроводи се у амбуланти код свог изабраног лекара. Две недеље после вакцинације постиже се пуна заштита. Контраиндикација за примену вакцине је преосетљивост тј. алергија на јаја.

Иако су по многочемо прехлада и грип слична обољења, иако се наизглед

лако могу препознати и лечити, мој савет пацијентима је да се на време јаве свом изабраном лекару за савет и помоћ, а све у циљу адекватног излечења и спречавања појаве компликација.

Др Александра Карапанчић
(лекар опште праксе
у амбуланти „ЕМС“)

Серија текстова „ЕМС-ова амбуланта“ омогућена је средствима TEMPUS пројекта

ПОВОДОМ 120 ГОДИНА ЕЛЕКТРИФИКАЦИЈЕ СРБИЈЕ

Изложба

„Од сумрака до свијтања“

Поводом обележавања 120 година електрификације Србије, у Музеју науке и технике је средином октобра отворена изложба „Од сумрака до свијтања“. Изложбу је, уз помоћ „Електропривреде Србије“, организовао Музеј науке и технике, а аутор изложбе је **Зорица Циврић**, виши кустос Музеја науке и технике.

Отварању изложбе присуствовали су **Небојша Родић**, министар одбране, **Дејан Поповић**, државни секретар Министарства енергетике, проф. др **Владимир Бумбаширевић**, ректор

Универзитета у Београду, некадашњи градитељи производних капацитета ЕПС-а, као и многи представници научних и културних институција, института, пословних партнера и привредних друштава која послују у систему „Електропривреде Србије“.

Др Аца Марковић, председник УО ЕПС-а, подсетио је на историјат електрификације Србије, указујући да је у згради Музеја науке и технике, пре 120 година, прорадила електрична централа која је снабдевала градску јавну расвету у српској престоници.

- Од тада је прошло 120 година интензивног развоја електропривредне делатности, који је на овој изложби и приказан. Кад време прође, кад се упале светло и камере, све изгледа другачије. Али, пут је био дуг, трновит – рекао је Марковић.

Председник УО ЕПС-а је поменуо и најважније датуме и догађаје у развоју ЕПС-а после Другог светског рата, као што су 1952. година када се градио далековод на 110 kV или 1960. година када се развија мрежа 220 kV... Отварајући изложбу, **Александар Обрадовић**, в.д. директора ЕПС-а подсетио је на прве године електрификације Србије, указујући да је за све те године ЕПС преживео и успоне и падове, мењао се и прилагођавао свету око себе.

Р. Е.

СИГУРНОСТ
ПОУЗДАНОСТ
ЕФИКАСНОСТ

www.ems.rs